

Zaak C-525/04 P

Koninkrijk Spanje tegen Lenzing AG

„Hogere voorziening — Staatssteun — Niet-inning van verschuldigde bijdragen, verdragings toeslagen en rente — Ontvankelijkheid — Criterium van particuliere schuldeiser”

Conclusie van advocaat-generaal J. Kokott van 1 februari 2007	I - 9950
Arrest van het Hof (Eerste kamer) van 22 november 2007	I - 9972

Samenvatting van het arrest

1. *Beroep tot nietigverklaring — Natuurlijke of rechtspersonen — Handelingen die hen rechtstreeks en individueel raken*
(Art. 88 EG en 230, vierde alinea, EG)
2. *Hogere voorziening — Middelen — Onjuiste beoordeling van feiten — Niet-ontvankelijkheid — Toetsing door Hof van beoordeling van bewijs — Uitgesloten, behoudens geval van onjuiste opvatting*
(Art. 225 EG; Statuut van het Hof van Justitie, art. 58, eerste alinea)

3. *Steunmaatregelen van de staten — Beschikking van Commissie waarbij nationale maatregel verenigbaar met artikel 87, lid 1, EG wordt verklaard — Toepassing door Commissie van criterium van particuliere schuldeiser*
(Art. 87, lid 1, EG)

1. Degenen die niet adressaat van een beschikking zijn, kunnen slechts stellen individueel te worden geraakt in de zin van artikel 230, vierde alinea, EG, indien deze beschikking hen treft uit hoofde van zekere bijzondere hoedanigheden of van een feitelijke situatie welke hen ten opzichte van ieder ander karakteriseert en hen derhalve individualiseert op soortgelijke wijze als de adressaat.

van concurrent van de begunstigde onderneming beroepen, maar moet bovendien aantonen dat zij in een feitelijke situatie verkeert die haar op soortgelijke wijze individualiseert als de adressaat.

Wat meer in het bijzonder het gebied van de staatssteun betreft, worden degenen die niet adressaat zijn en de gegrondheid van een beschikking waarbij steun wordt beoordeeld, betwisten, geacht door deze beschikking individueel te worden geraakt, indien hun marktpositie wezenlijk is beïnvloed door de steun waarop de betrokken beschikking betrekking heeft. De enkele omstandigheid dat een handeling invloed kan uitoefenen op de mededingingsverhoudingen zoals die op de relevante markt bestaan, en dat de betrokken onderneming op enigerlei wijze concurreerde met de begunstigde van deze handeling, volstaat in elk geval niet om deze onderneming als door deze handeling individueel geraakt te kunnen beschouwen. Een onderneming kan zich dus niet uitsluitend op de hoedanigheid

Een dergelijke bijzondere hoedanigheid die iemand die niet de adressaat van een beschikking is, kenmerkt ten opzichte van ieder andere marktdeelnemer, hoeft echter niet noodzakelijkerwijs te worden afgeleid uit factoren zoals een aanzienlijke daling van de omzet, niet te verwaarlozen financiële verliezen of een aanmerkelijke daling van het marktaandeel als gevolg van de toekenning van de betrokken steun. De toekenning van staatssteun kan de concurrentiepositie van een ondernemer namelijk ook op andere manieren beïnvloeden, onder meer doordat zij tot winstderving leidt of tot een minder positieve ontwikkeling dan die waarvan zonder de betrokken steun sprake zou zijn geweest. Ook de mate van beïnvloeding kan van een groot aantal factoren afhangen, zoals onder meer de structuur van de relevante markt of de aard van de betrokken steunmaatregel. Het bewijs van een

wezenlijke beïnvloeding van de marktpositie van een concurrent kan dus niet worden beperkt tot het bestaan van bepaalde elementen die wijzen op een terugloop van de commerciële of financiële prestaties van die concurrent.

(cf. punten 30-35)

2. Het Gerecht is bij uitsluiting bevoegd om de relevante feiten vast te stellen en te beoordelen, alsmede om de bewijselementen te beoordelen. De beoordeling van deze feiten en bewijselementen levert dus, behoudens het geval van een onjuiste opvatting daarvan, geen rechtsvraag op die als zodanig vatbaar is voor toetsing door het Hof in hogere voorziening.

(cf. punt 54)

3. Het onderzoek door de Commissie of bepaalde maatregelen kunnen worden aangemerkt als staatssteun op grond dat de overheidsinstanties niet op dezelfde manier hebben gehandeld als een particuliere schuldeiser zou hebben gedaan, vergt een complexe economische beoordeling. Het Hof erkent weliswaar dat de

Commissie in economische kwesties over een beoordelingsmarge beschikt, doch dit betekent niet dat de gemeenschapsrechter de interpretatie van economische gegevens door de Commissie niet mag toetsen. De gemeenschapsrechter dient immers niet enkel de materiële juistheid van de aangevoerde bewijselementen, alsook de betrouwbaarheid en samenhang daarvan te controleren, maar moet ook nagaan of die elementen het relevante feitenkader vormen voor de beoordeling van een complexe toestand en de daaruit getrokken conclusies kunnen schragen. In het kader van dit rechterlijke toezicht mag het Gerecht zijn beoordeling op economisch vlak echter niet in de plaats stellen van de beoordeling door de Commissie.

In gevallen waarin een communautaire instelling over een ruime beoordelingsvrijheid beschikt, is het toezicht op de inachtneming van bepaalde procedurele waarborgen van fundamenteel belang. Tot die waarborgen behoren de verplichting voor de bevoegde instelling om alle relevante gegevens van het geval zorgvuldig en onpartijdig te onderzoeken en om haar beschikking toereikend te motiveren.

(cf. punten 56-59)